94. soudí, že pro třístranné rozhovory, které se mají konat 11. července 2011, mají zvláštní důležitost tyto otázky:

— prostředky vyčleněné v rozpočtu na rok 2012 na strategii EU 2020,

— celková výše prostředků na platby v rozpočtu na rok 2012 a neuhrazené závazky (RAL),

— návrh revize stávajícího VFR na období 2007–2013 s ohledem na řešení dodatečné potřeby v oblasti financování projektu ITER,

— finanční udržitelnost a schopnost financovat potřeby okruhu 4 v roce 2012, zejména s ohledem na připravovaný opravný rozpočet v souvislosti s řešením otázky demokratizace jižního Středomoří,

— nevyřešené otázky v souvislosti s rozpočtem na rok 2011;

*

* *

95. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi a Radě.

Budoucnost SZP po roce 2020: Řešení problémů v oblasti potravin a přírodních zdrojů a územní problematiky

P7_TA(2011)0297

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. června 2011 o společné zemědělské politice do roku 2020: Řešení problémů v oblasti potravin, přírodních zdrojů a územní problematiky (2011/2051(INI))

(2012/C 390 E/06)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise nazvané „Budoucnost SZP do roku 2020: Řešení problémů v oblasti potravin a přírodních zdrojů a územní problematiky“ (KOM(2010)0672),

— s ohledem na čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na nařízení (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky ([1]),

— s ohledem na nařízení (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) ([2]),

— s ohledem na rozhodnutí Rady 2006/144/ES ([3]) a 2009/61/ES o strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova ([4]),

— s ohledem na nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů ([5]),

([1]) Úř. věst. L 209, 11.8.2005, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 277, 21.10.2005, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 55, 25.2.2006, s. 20.
([4]) Úř. věst. L 30, 31.1.2009, s. 112.
([5]) Úř. věst. L 299, 16.11.2007. s. 1.

Čtvrtek, 23. června 2011

— s ohledem na nařízení (ES) č. 73/2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor pro zemědělce ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2010 o budoucnosti společné zemědělské politiky po roce 2013 ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. června 2010 o strategii EU 2020 ([3]),

— s ohledem na závěry předsednictví Evropské rady ze dne 17. března 2011 o SZP po roce 2020,

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 18. března 2010 k reformě společné zemědělské politiky v roce 2013,

— s ohledem na stanovisko Výboru regionů nazvané „SZP do roku 2020 – potraviny, přírodní zdroje a venkovské oblasti – budoucí výzvy“,

— s ohledem na článek 48 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a na stanoviska Výboru pro rozvoj, Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro regionální rozvoj (A7-0202/2011),

A. vzhledem k tomu, že udržitelné, produktivní a konkurenceschopné evropské zemědělské odvětví významně přispívá k plnění cílů stanovených pro oblast SZP ve Smlouvách i cílů strategie Evropa 2020; vzhledem k tomu, že může také přispět k řešení nových politických výzev, jako je zajištění dodávek potravin, energie a surovin, změna klimatu, životní prostředí a biologická rozmanitost, zdraví a demografická změna, a vzhledem k tomu, že připravovaná reforma SZP bude první, v jejímž rámci bude Evropský parlament v souladu s Lisabonskou smlouvou vytvářet právní předpisy společně s Radou,

B. vzhledem k tomu, že zajišťování dodávek potravin zůstává hlavní výzvou nejen pro zemědělství v Evropské unii, ale i pro celosvětové zemědělství, zejména v rozvojových zemích, protože podle odhadů FAO se do roku 2050 zvýší počet obyvatelstva na světě ze 7 na více než 9 miliard, což si vyžádá 70 % nárůst v celosvětové zemědělské produkci; vzhledem k tomu, že větší množství potravin bude muset být vyprodukováno v podmínkách vyšších výrobních nákladů, obrovské nestability na zemědělských trzích a stoupajícího tlaku na přírodní zdroje, což znamená, že zemědělci budou muset vyrábět více za použití menších ploch, menšího množství vody a snížených energetických zdrojů;

C. vzhledem k tomu, že potraviny mají strategický význam, a vzhledem k tomu, že nejvhodnějším způsobem, jak zajistit dodávky potravin, je stabilní a konkurenceschopné zemědělství; vzhledem k tomu, že zásadní význam má v tomto ohledu silná SZP, stejně jako pro zachování, ekologickou udržitelnost a hospodářský rozvoj venkovských oblastí EU, které se potýkají s hrozbou opouštění půdy, vylidňování venkova a hospodářského úpadku,

D. vzhledem k tomu, že reforma SZP z roku 2003 a kontrola stavu zemědělské politiky z roku 2008 se snaží přispět k nové struktuře společné zemědělské politiky, která je účinnější a transparentnější, charakterizovaná větší orientací na trh; vzhledem k tomu, že tento proces musí pokračovat a že řízení nástrojů a postupů SZP musí být v praxi výrazně zjednodušeno, aby byla snížena zátěž zemědělců a správních orgánů,

([1]) Úř. věst. L 30, 31.1.2009, s. 16.
([2]) Přijaté texty, P7_TA(2010)0286.
([3]) Přijaté texty, P7_TA(2010)0223.

E. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 8. července 2010 o budoucnosti společné zemědělské politiky po roce 2013 stanovil základy pro trvale udržitelné zemědělství, které by mělo evropským producentům umožnit, aby byli konkurenceschopní na místním, regionálním, vnitrostátním i mezinárodním trhu, a vzhledem k tomu, že v tomto usnesení Parlament podpořil model multifunkčního a plošně prováděného zemědělství rozšířeného po celé Evropě, včetně oblastí s přírodním znevýhodněním a zcela okrajových oblastí, a že rovněž přihlédnul k obtížím, s nimiž se potýkají malá hospodářství,

F. vzhledem k tomu, že SZP musí mít k dispozici nezbytné nástroje na zvládání závažných krizí trhu a zásobování a extrémní kolísavosti cen v zemědělství; vzhledem k tomu, že je nutné zajistit, aby tyto nástroje byly nejen aktualizované a účinné, ale také pružné, tak aby je v případě potřeby bylo možno rychle použít,

G. vzhledem k tomu, že je třeba uvítat začlenění obnovených a ambiciózních cílů do společné zemědělské politiky, zejména cílů v oblasti ochrany spotřebitele, životního prostředí, dobrých životních podmínek zvířat a regionální soudržnosti, a že je třeba tyto vysoké standardy hájit na mezinárodní úrovni, aby byla zajištěna životaschopnost a konkurenceschopnost evropských zemědělců, kteří musí čelit vyšším výrobním nákladům; vzhledem k tomu, že dlouhodobá produktivita a zabezpečování potravin, zejména s ohledem na klimatické poruchy, závisí na řádné péči o přírodní zdroje, zejména pokud jde o půdu, využívání vody a biologickou rozmanitost,

H. vzhledem k tomu, že zemědělství má hrát rozhodující úlohu v boji proti změně klimatu, zejména tím, že sníží emise skleníkových plynů, zdokonalí ukládání uhlíku a bude využívat výroby biomasy a energie z udržitelných zdrojů, čímž se vytvoří další zdroj příjmů zemědělců,

I. vzhledem k tomu, že SZP by měla rovněž podporovat zvláštní způsoby hospodaření na zemědělské půdě, která vyniká biologickou rozmanitostí (jako je zemědělská půda vysoké přírodní hodnoty), a agro-ekosystémy v rámci oblastí sítě Natura 2000 a v této souvislosti i přechod na výrobní postupy s nižšími vstupy (včetně ekologického zemědělství), trvale neobdělávané pastviny či zemědělské mokřady,

J. vzhledem k tomu, že podíl výdajů na SZP v rozpočtu Evropské unie se postupně snížil z téměř 75 % v roce 1985 na plánovaných 39,3 % v roce 2013; vzhledem k tomu, že SZP – jedna z nejstarších politik EU a jedna z mála jejích politik prováděných v celém Společenství – tvoří méně než 0,5 % HDP Evropské unie, zatímco veřejné výdaje představují zhruba 50 % HDP, a vzhledem k tomu, že po postupném rozšiřování Evropské unie vzrostl objem zemědělské půdy o 40 % a je zde dvakrát více zemědělců než v roce 2004,

K. vzhledem k tomu, že podle posledního průzkumu Eurobarometru považuje 90 % dotázaných občanů EU zemědělské a venkovské oblasti za důležité pro budoucnost Evropy, 83 % dotázaných občanů EU je pro finanční podporu zemědělcům a v průměru věří, že by se mělo o zemědělské politice nadále rozhodovat na evropské úrovni,

L. vzhledem k tomu, že Evropský parlament se již mnohokrát vyslovil proti opětovnému převedení SZP na vnitrostátní úroveň a rozšíření spolufinancování, které by mohly poškodit spravedlivou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu Evropské unie, a vzhledem k tomu, že se v souvislosti s nadcházející reformou staví proti všem pokusům převést SZP zpět na vnitrostátní úroveň prostřednictvím spolufinancování přímých plateb nebo pomocí převodu finančních prostředků do druhého pilíře,

M. vzhledem k tomu, že je nutno zachovat dvoupilířovou strukturu SZP s příslušnou dobře definovanou charakteristikou struktury a cílů každého pilíře, které budou navrženy tak, aby se navzájem doplňovaly,

N. vzhledem k tomu, že drobní evropští zemědělci přispívají významnou měrou k plnění cílů SZP, a vzhledem k tomu, že překážky, s nimiž se potýkají, je nutno mít na zřeteli při reformě této politiky,

O. vzhledem k tomu, že v nových členských státech, kde se uplatňuje režim jednotných plateb na plochu, nemá velká část zemědělců, zejména chovatelů dobytka, ani nárok na přímé platby, neboť nevlastní zemědělskou půdu,

P. vzhledem k tomu, že zemědělci dostávají stále menší podíl přidané hodnoty vznikající v rámci potravinového dodavatelského řetězce, a vzhledem k tomu, že řádně fungující potravinový dodavatelský řetězec a opatření určená ke zlepšení vyjednávací pozice producentů jsou nezbytným předpokladem pro to, aby zemědělci obdrželi za svou produkci spravedlivou odměnu,

Q. vzhledem k tomu, že reálný příjem zemědělců na osobu v posledních dvou letech dramaticky poklesl, a vzhledem k tomu, že v důsledku průběžného snižování se již nachází na úrovni nižší, než na jaké byl téměř před 15 lety, a vzhledem k tomu, že příjmy v zemědělství jsou výrazně nižší (odhadem o 40 % na pracovní jednotku) než ve zbývajících odvětvích hospodářství, přičemž příjem na osobu ve venkovských oblastech je podstatně nižší (asi o 50 %) než v městských oblastech, a vzhledem k tomu, že z údajů Eurostatu vyplývá, že zaměstnanost v zemědělství klesla mezi lety 2000 a 2009 o 25 %,

R. vzhledem k tomu, že dochází ke stále většímu propojení světové ekonomiky a obchodní systémy jsou stále více liberalizovány prostřednictvím mnohostranných a dvoustranných ujednání, a vzhledem k tomu, že dohody na mnohostranné a dvoustranné úrovni musí zajistit, aby výrobní metody, které třetí země používají u produktů určených na vývoz do EU, poskytovaly evropským spotřebitelům stejné záruky, pokud jde o zdraví, bezpečnost potravin, dobré životní podmínky zvířat, udržitelnost a minimální sociální standardy, jako poskytují výrobní metody EU,

S. vzhledem k tomu, že rozvoj venkova je tváří v tvář zvětšujícím se rozdílům, ztrátě sociálního kapitálu a soudržnosti, demografické nerovnováze a vylidňování nezbytnou součástí SZP, a vzhledem k tomu, že budoucí politiky rozvoje venkova se musí zaměřit na lepší územní vyváženost a musí nabídnout méně byrokratické a participativnější řízení programů rozvoje venkova, které by měly zahrnovat opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělského odvětví, ochraně životního prostředí, podpoře vzdělávání a inovací, zvyšování kvality života ve venkovských oblastech, zejména v znevýhodněných oblastech, a k potlačování toho, aby mladí lidé odcházeli ze zemědělství,

T. vzhledem k tomu, že na jedné straně je jen 6 % evropských zemědělců ve věku do 35 let a že na druhé straně 4,5 milionu zemědělců odejde v příštích 10 letech do důchodu; vzhledem k tomu, že v důsledku toho je do budoucí SZP třeba zahrnout jako prioritní problém výměnu generací v zemědělství,

U. vzhledem k tomu, že SZP musí zohledňovat potřebu zmírnit konkrétní omezení a strukturální problémy v odvětví zemědělství a lesnictví v nejvzdálenějších regionech EU, což je výsledkem jejich ostrovního charakteru a vzdálenosti a skutečnosti, že hospodářství venkova je z velké části závislé na malém počtu zemědělských produktů,

V. vzhledem k tomu, že politika kvality je nedílnou součástí budoucí SZP, což znamená, že rozvoj a posilování této politiky, zejména pokud jde o zeměpisná označení, bude rozhodující pro udržitelný růst a konkurenceschopnost evropského zemědělství,

1. s radostí vítá sdělení Komise „Budoucnost SZP do roku 2020: Řešení problémů v oblasti potravin a přírodních zdrojů a územní problematiky“; je si vědom nezbytnosti dalšího provádění reformy SZP v souladu s měnící se povahou zemědělského odvětví v EU27 a v novém mezinárodním kontextu globalizace; požaduje zachování silné a udržitelné SZP financované z rozpočtu tak, aby bylo možno uskutečňovat ambiciózní cíle, a řešit tak nové výzvy; rozhodně odmítá jakékoli kroky, které by vedly k převedení SZP zpět na úroveň jednotlivých států;

2. požaduje, aby struktura SZP zůstala dvoupilířová; poukazuje na to, že první pilíř by měl být nadále plně financován z rozpočtu EU a na ročním základě, zatímco ve druhém pilíři by mělo i nadále zůstat víceleté plánování, smluvní přístup a spolufinancování; trvá na tom, že dvoupilířová struktura by měla zajišťovat přehlednost, přičemž každý z pilířů by doplňoval druhý pilíř, aniž by ho přesahoval: první pilíř by měl plnit cíle, které vyžadují přeshraniční činnost, zatímco druhý pilíř by se měl soustředit na výsledky a být dostatečně pružný, aby snadno vyhověl vnitrostátním, regionálním nebo místním specifickým rysům; domnívá se proto, že stávající dvoupilířovou architekturu je sice nutno zachovat, je ale nutné ji upravit tak, aby nezbytná opatření prováděná v rámci obou pilířů i odpovídající způsoby financování bylo možné lépe zacílit;

3. připomíná, že prvořadým úkolem zemědělství zůstává i nadále zajišťování potravin, a to nejen v EU, ale rovněž i v celosvětovém měřítku, zejména pak v rozvojových zemích, protože do roku 2050 bude třeba zvládat úkol spočívající v zajišťování výživy pro 9 miliard lidí, přičemž bude nutno snížit využívání omezených zdrojů, zejména vody, energie a půdy; vyzývá k uplatňování udržitelné, produktivní a konkurenceschopné evropské zemědělské politiky, která významnou měrou přispívá k plnění cílů stanovených ve Smlouvách pro oblast SZP a k plnění cíle inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění stanoveného v rámci strategie Evropa 2020; je přesvědčen, že zemědělství může velkou měrou přispět k řešení změny klimatu, k tvorbě nových pracovních míst pomocí ekologického rozvoje a dodávek obnovitelné energie a poskytovat zároveň bezpečné, vysoce kvalitní potravinářské výrobky a zabezpečovat potraviny pro evropské spotřebitele;

4. pokládá za zásadní vytvořit jasná pravidla pro delší časový výhled, aby mohli evropští zemědělci plánovat své investice potřebné k modernizaci zemědělských postupů a k rozvíjení inovativních metod, které povedou k zavedení agronomicky vhodnějších a udržitelnějších zemědělských systémů, což je důležitý proces, který jim zajistí konkurenceschopnost na místním, regionálním i mezinárodním trhu;

5. domnívá se, že v zájmu zjednodušení, jasně stanovených podmínek a společného přístupu musí být financování obou pilířů SZP dohodnuto na začátku reformy;

6. žádá, aby rozpočet EU pro zemědělství zůstal do příštího finančního období zachován alespoň ve výši rozpočtu pro zemědělství určeného na rok 2013; uznává, že k řešení problémů, které představuje zajišťování potravin, ochrana životního prostředí, změna klimatu a územní rovnováha v rozšířené EU a k tomu, aby mohla SZP přispět k úspěšnému plnění strategie Evropa 2020, budou nezbytné odpovídající finanční prostředky;

7. je přesvědčen, že tato nová zemědělská politika, zaměřená na udržitelné systémy produkce potravin, musí být založena především na větší celkové soudržnosti obou pilířů, kde by se měly vzájemně doplňovat přímé dotace poskytované v rámci prvního pilíře s opatřeními na podporu rozvoje venkova prováděnými v rámci druhého pilíře; zastává názor, že v rámci nové SZP by veřejné prostředky měly být uznávány za legitimní způsob platby za veřejné statky poskytované společnosti, jejichž náklady nejsou kompenzovány tržními cenami, a že by veřejné prostředky měly být využity na pobídky, které by zemědělce motivovaly k poskytování dalších environmentálních služeb v celoevropském měřítku; je přesvědčen, že tento cílený přístup povede k plnění celoevropských cílů a současně umožní flexibilitu nezbytnou k tomu, aby bylo možné se přizpůsobit rozmanitosti podmínek v EU; domnívá se, že takto koncipovaný systém by zajišťoval, aby všechny položky plateb přinášely jednoznačný veřejný prospěch, který bude transparentní pro daňové poplatníky, pro zemědělce i pro celou společnost;

8. požaduje, aby udržitelnost, konkurenceschopnost a spravedlnost byly hlavními zásadami, na nichž bude vystavěna SZP zachovávající zvláštní charakter jednotlivých odvětví a výrobních míst, s cílem zajistit obyvatelstvu dostatečné množství bezpečných a zdravých potravin za přiměřené ceny a rovněž dodávat suroviny výkonnému evropskému zpracovatelskému a potravinářskému průmyslu, ale také výrobcům energie z obnovitelných zdrojů; zdůrazňuje, že normy, které EU uplatňuje v zájmu bezpečnosti potravin, ochrany životního prostředí, dobrých životních podmínek zvířat a dodržování minimálních sociálních standardů, jsou nejvyšší na světě; požaduje SZP, která bude schopna tuto vysokou úroveň norem evropského zemědělství zajistit i v rámci mezinárodní hospodářské soutěže (ochrana hranic kvality);

9. je si vědom, že mnohé z těchto nových výzev a cílů jsou součástí právně závazných mezinárodních dohod a smluv, které EU již přijala a podepsala, jako jsou Kjótský protokol / dohody z Cancúnu a úmluvy z Ramsaru a Nagoji;

10. zdůrazňuje, že zjednodušení je zásadní a musí být hlavním cílem budoucí SZP, přičemž náklady na provádění této politiky na úrovni členských států by měly být sníženy, a že je zapotřebí jednoznačných společných právních základů, které je nutno včas oznámit a zajistit jejich jednotný výklad;

11. zdůrazňuje, že rozvoj politiky kvality potravin, včetně používání zeměpisných označení (CHOP/CHZO/ZTŠ), se musí stát prioritou SZP a že musí dojít k jeho prohloubení a posílení, aby si EU byla schopna zachovat svou vůdčí roli v této oblasti; je toho názoru, že v případě těchto kvalitních produktů by mělo být povoleno používání zvláštních nástrojů řízení, ochrany a propagace, které by umožňovaly jejich harmonický rozvoj a vytvářely by podmínky pro to, aby mohly i nadále významným způsobem přispívat k trvale udržitelnému růstu a konkurenceschopnosti evropského zemědělství;

12. vyzývá Komisi, aby zvýšila své úsilí v oblasti výzkumu a vývoje k účelům inovace a propagace; žádá tedy, aby budoucí evropské programy v oblasti výzkumu a vývoje věnovaly ustavičnou pozornost výzkumu v oblasti zemědělství a výživy;

Přímé platby

13. poznamenává, že nevázané přímé platby vyplácené v závislosti na požadavcích podmíněnosti mohou pomoci podpořit a stabilizovat příjmy v zemědělství a umožnit zemědělcům zajišťovat vedle produkce potravin životně důležité veřejné statky pro celou společnost, jako např. ekosystémové služby, zaměstnanost, správu krajiny a životaschopnost hospodářské činnosti na venkově v celé Evropě; domnívá se, že přímé platby by měly zemědělce odměňovat za poskytování těchto veřejných statků, neboť trh neposkytuje tyto veřejné statky sám a zemědělce za jejich poskytování dosud neodměňuje, a to v době, kdy se zemědělci často potýkají s vysokými výrobními náklady potřebnými k produkci kvalitních potravin a nízkými výstupními cenami zemědělské produkce;

14. požaduje nadále silný a dobře vybavený první pilíř, který bude odpovídat novým výzvám, před nimiž stojí evropské zemědělství;

15. požaduje spravedlivé rozdělení prostředků SZP pro první a druhý pilíř mezi členské státy i mezi zemědělce v rámci jednotlivých členských států, přičemž hlavní zásadou pro objektivní kritéria by měl být pragmatický přístup; odmítá při rozdělování těchto prostředků mezi členské státy větší nesoulady; domnívá se, že k tomu je nezbytné postupně po určitém přechodném období upouštět od uplatňování dnes již překonaných historických referenčních hodnot a nahrazovat je podporami, které budou spravedlivější, a tedy lépe rozdělované mezi jednotlivé země, různá zemědělská odvětví a zemědělce; poukazuje na skutečnost, že to také vyžaduje, aby podpory byly účinnější a přesněji zacílené a aby ve větší míře sloužily jako pobídky napomáhající zemědělství k orientaci na udržitelnější zemědělské systémy; v souladu se sdělením Komise odmítá plošné přímé platby, jejichž výše by byla stanovena jednotně pro celou EU, protože tyto platby neodrážejí rozmanitost podmínek v Evropě; považuje zachování rozmanitosti zemědělství a jeho výrobních míst v Evropské unii za ústřední cíl, a zastává proto názor, že musí existovat konkrétněji zacílený režim přímých plateb, který bude v co největší míře zohledňovat konkrétní podmínky zemědělské výroby v jednotlivých členských státech;

16. podporuje režim jednotné platby pro zemědělské podniky, který způsobí určité přerozdělování v zájmu spravedlivého rozdělení prostředků na přímé platby v celé EU; navrhuje, aby každý členský stát dostal určitý minimální procentní podíl průměrné úrovně přímých plateb v EU a aby byly stanoveny maximální částky těchto plateb, podporuje co nejrychlejší provádění během časově omezeného přechodného období;

17. při poskytování přímých plateb jednotlivým podnikům doporučuje odklon od historických a individuálních referenčních hodnot, které jsou používány k přerozdělování mezi členské státy, a v příštím finančním období požaduje přechod k plošné regionální nebo vnitrostátní jednotné platbě v rámci oddělených plateb; je si však vědom, že situace se v jednotlivých členských státech velmi liší, což vyžaduje zvláštní opatření specifická pro konkrétní regiony;

18. domnívá se, že členské státy, které v současné době uplatňují zjednodušený režim jednotné platby na plochu, by měly přejít – po uplynutí časově omezeného přechodného období – na režim jednotné platby pro zemědělský podnik s platebními nároky; požaduje, aby byla již na tento přechod poskytnuta podpora, včetně podpory finanční a technické;

19. vítá uznání úlohy drobných zemědělců v evropském zemědělství a v rámci rozvoje venkova; je nakloněn vytvoření zvláštního režimu zjednodušené podpory pro drobné zemědělce, kteří přispívají ke stabilizaci rozvoje venkova; vyzývá Komisi, aby v zájmu transparentnosti a právní jistoty stanovila flexibilní a objektivní kritéria za účelem vymezení postavení drobných zemědělců v každém členském státě; požaduje, aby členské státy mohly na základě subsidiarity rozhodnout o tom, kteří zemědělci jsou pro tento režim způsobilí;

20. požaduje další zjednodušení režimu přímých plateb, zejména zjednodušená pravidla pro přenášení platebních nároků při neuplatnění, zjednodušená pravidla pro vnitrostátní rezervu v závislosti na přechodu k regionálně/vnitrostátně jednotné platbě na plochu, sloučení nejmenších platebních nároků a účinný kontrolní systém bez administrativní zátěže pro oba pilíře; zastává názor, že v souvislosti s předepsaným rozsahem kontrol by měly být pozitivně zohledněny prokazatelně dobře fungující správní systémy;

21. poznamenává, že jsou zapotřebí opatření zaměřená na generační obměnu v odvětví zemědělství, vzhledem k tomu, že pouze 6 % evropských zemědělců je mladších 35 let a že zároveň 4,5 milionu zemědělců odejde do deseti let do důchodu; je si vědom, že se mladí zemědělci při zahajování činností potýkají s překážkami, jako jsou vysoké investiční náklady, obtížný přístup k půdě a úvěru; zdůrazňuje skutečnost, že se ukázalo, že opatření zaměřená na mladé zemědělce přijatá v rámci druhého pilíře nepostačují k tomu, aby zabránila rychlému stárnutí populace v zemědělském odvětví, a vyzývá k předložení návrhů, jak odvrátit tento neudržitelný vývoj, přičemž by se měla změnit pravidla pro vnitrostátní rezervu tak, aby více odpovídala potřebám mladých zemědělců;

22. zdůrazňuje, že SZP by měla být neutrální z hlediska rovnosti žen a mužů a že manžel i manželka pracující v tomto odvětví by měli mít stejná práva; zdůrazňuje skutečnost, že ze 26,7 milionu osob, jež pracují v zemědělství v Evropské unii, je 42 % žen, ale že ženy řídí pouze jeden z pěti zemědělských podniků (přibližně 29 %);

23. domnívá se, že oddělení plateb od produkce se osvědčilo, neboť umožnilo větší svobodu rozhodování zemědělců a zajistilo reakci zemědělců na tržní podněty a zahrnutí podstatné části SZP do zelené skupiny podpor (Green Box) Světové obchodní organizace; podporuje návrh Komise, že by i v budoucnosti měly být v některých oblastech, v nichž neexistuje alternativa pro zavedené, nákladné formy výroby a produkty, nadále vypláceny prémie vázané produkci; proto uznává, že prémie vázané na produkci by mohly být v úzce vymezeném rámci v zásadě přijatelné i po roce 2013;

24. požaduje proto, aby členské státy mohly i nadále část přímých plateb zcela nebo částečně vázat na produkci v rámci omezení stanovených WTO, aby bylo možné financovat opatření ke zmírnění dopadu oddělení plateb od produkce ve specifických oblastech a odvětvích, které jsou zranitelné z hlediska hospodářského, environmentálního či sociálního; je přesvědčen, že tyto platby by mohly podpořit plošná opatření na ochranu životního prostředí a územní soudržnost a podpořit a posílit klíčová odvětví, včetně zlepšování kvality, produkci zemědělských surovin, některé specifické druhy výroby či některé druhy zemědělské činnosti;

25. konstatuje, že zemědělské podniky v Evropské unii mají z historických důvodů velice rozmanitou strukturu, pokud jde o jejich velikost, způsob práce, produktivitu práce a právní formu; uvědomuje si, že přímé platby se přidělují způsobem, který zpochybňuje jejich legitimitu; bere na vědomí návrh Komise na zavedení horní hranice přímých plateb a vítá tuto snahu o řešení otázky legitimity SZP a jejího přijímání veřejností; žádá Komisi, aby zvážila možnost zavedení podobných mechanismů, které tomu napomohou, jako je systém degresivních přímých plateb v závislosti na velikosti zemědělského podniku, který zohledňuje objektivní kritéria zaměstnanosti a udržitelných postupů;

26. vyzývá Komisi, aby předložila praktické návrhy na pomoc odvětví chovu hospodářských zvířat, aby se ve střednědobém a dlouhodobém horizontu vyrovnalo s rostoucími vstupními náklady; domnívá se, že součástí těchto návrhů by mohly být pobídky k střídavému hospodaření na pastvinách a pěstování bílkovinných plodin, což by představovalo větší hospodářské výhody pro zemědělce, reakci na nové výzvy a snížení závislosti na bílkovinných plodinách z dovozu a mohlo mít příznivý vliv na cenu krmiv; vyzývá Komisi, aby předložila návrh, kterým do stávajícího znění článku 68 přidá prvek flexibility pro členské státy, aby se zabránilo tomu, že z nového systému podpor budou vyloučeny podniky zabývající se chovem hospodářských zvířat, které se zaměřují na kvalitu a udržitelné postupy, a aby se zohlednil specifický charakter těchto podniků;

27. domnívá se, že přímé platby by měly být určeny výhradně aktivním zemědělcům; zároveň si uvědomuje, že v rámci režimu oddělených přímých plateb by měl přímé platby obdržet každý majitel podniku, který využívá zemědělské plochy k produkci nebo zachovává jejich dobrý zemědělský a ekologický stav; žádá proto Komisi, aby vypracovala definici aktivního zemědělce, kterou by mohly členské státy bez dalších správních úkonů a nákladů používat, přičemž je třeba zajistit, aby byly tradiční zemědělské činnosti (hlavní i vedlejší činnost různého rozsahu) bez ohledu na právní formu považovány za aktivní zemědělské činnosti a aby byly zohledněny různé zemědělské struktury a různé druhy ujednání o hospodaření s půdou i a obhospodařování společné půdy; považuje za nezbytné upřesnit, že definice aktivního zemědělce se nevztahuje na případy, kdy by náklady na administrativu spojenou s vyplácením částky převýšily samotnou tuto částku;

28. podporuje poskytování náhrady za přírodní znevýhodnění ve druhém pilíři a odmítá doplňkovou platbu v prvním pilíři z důvodu dodatečné administrativní zátěže;

Ochrana zdrojů a prvky politiky životního prostředí

29. domnívá se, že lepší ochrana a řízení přírodních zdrojů je klíčovou součástí udržitelného zemědělství, což je v rámci nových výzev a cílů strategie Evropa 2020 dostatečným důvodem pro další pobídky, které budou zemědělce motivovat k používání postupů příznivých pro životní prostředí, které překračují základní požadavky podmíněnosti a které by doplnily stávající agroenvironmentální programy;

30. je přesvědčen, že by měla existovat těsnější spojitost mezi ochranou přírodních zdrojů a poskytováním přímých plateb, a vyzývá proto k tomu, aby byl na celoevropské úrovni prostřednictvím ekologické složky zaveden pobídkový systém s cílem zajistit udržitelnost zemědělských podniků a dlouhodobě zajistit dodávky potravin, a to prostřednictvím účinného řízení omezených zdrojů (voda, energie, půda), přičemž musí být v dlouhodobém výhledu snižovány výrobní náklady omezováním využívání vstupů; je přesvědčen, že tento systém by měl poskytovat maximální podporu zemědělcům, kteří používají nebo hodlají postupně stále více používat zemědělské postupy zaměřené na dosažení udržitelnějších výrobních systémů;

31. zdůrazňuje, že tento systém by se měl uplatňovat společně se zjednodušením systému podmíněnosti pro příjemce přímých plateb, měl by se uplatňovat prostřednictvím jednoduchých opatření, měl by udržovat v rovnováze ekologické a hospodářské výsledky, měl by být relevantní z agronomického hlediska a neměl by být diskriminační vůči zemědělcům, kteří se již do značné míry účastní agroenvironmentálních programů;

32. odmítá zavedení nového dodatečného systému plateb, který vede k mimořádným systémům kontrol a sankcí pro postup ekologizace; trvá na tom, že je třeba se vyvarovat praktických překážek, které by museli zdolávat zemědělci, a složitých administrativních postupů, které by museli uplatňovat orgány; trvá dále na tom, že by veškeré zemědělské kontroly měly probíhat v největší možné míře současně, čímž se docílí zjednodušení administrativních postupů, které s těmito opatřeními souvisí;

33. vyzývá proto Komisi, aby co nejdříve předložila posouzení dopadů praktických otázek spojených s administrativou, které se týkají provádění ekologické složky; zdůrazňuje, že ekologická opatření mají potenciál zvýšit výkonnost produkce zemědělců, a trvá na tom, že by měly být uhrazeny veškeré případné náklady a ušlé příjmy, které vyplynou z provádění těchto opatření;

34. zastává názor, že další ekologizace by měla ve všech členských státech probíhat prostřednictvím prioritního seznamu plošných opatření nebo opatření na úrovni zemědělských podniků, které by ze 100 % financovala Evropská unie; domnívá se, že každý příjemce těchto konkrétních plateb musí provést určitý počet ekologických opatření, které by měly vycházet ze stávající struktury a které si vybere z vnitrostátního nebo regionálního seznamu sestaveného daným členským státem na základě širšího seznamu na úrovni EU, jenž platí pro všechny druhy zemědělské činnosti; domnívá se, že by příklady takovýchto opatření mohly zahrnovat:

— podporu pro nízké emise CO_2 a opatření k omezení nebo zachycování emisí skleníkových plynů,

— podporu pro nízkou spotřebu energie a energetickou účinnost,

— ochranné pásy, meze, výskyt živých plotů atd.,

— stálé pastviny,

— přesné zemědělské technologie,

— střídání plodin a rozmanitost plodin,

— plány týkající se produkční účinnosti krmiv;

35. je přesvědčen, že EU musí hrát roli při řešení výzev v oblasti potravinové a energetické bezpečnosti, a je proto potřeba, aby zajistila, že zemědělství bude při řešení těchto výzev hrát plnohodnotnou úlohu; je tudíž přesvědčen, že není vhodné, aby byl povinný režim vynětí z produkce zahrnut do seznamu opatření pro zajištění udržitelnosti, jako ho navrhla Komise;

36. žádá, aby součástí SZP byly cíle v oblasti využívání udržitelné energie; domnívá se, že by zemědělské odvětví mohlo do roku 2020 využívat 40 % paliv z obnovitelných zdrojů a do roku 2030 se zcela obejít bez fosilních paliv;

37. konstatuje, že biotechnologie příští generace je již připravena, a naléhavě proto vyzývá Komisi, aby v rámci reformy SZP vypracovala průřezovou politiku využívání biomasy v biotechnologiích příští generace, včetně kritérií udržitelnosti pro biomasu, aby mohl být vybudován udržitelný trh s biomasou ze zemědělství, zemědělských podniků a lesnictví na základě pobídek k využívání dostupných zbytků pro výrobu biopaliv, přičemž by se mělo usilovat o to, aby nedocházelo ke zvyšování emisí a úbytku biologické rozmanitosti;

38. zdůrazňuje, že racionální evropská politická opatření, jako je levnější nafta pro zemědělské účely a osvobození od spotřební daně u elektrické energie a paliv vyráběných pro zemědělské účely, zejména pokud jde o elektrická čerpadla pro zavlažování, by evropským zemědělcům mohla pomoci zvýšit produkci a zásobovat zemědělskými produkty jak domácí, tak vývozní trh; zdůrazňuje také, že pro zajištění udržitelnosti evropského zemědělství jsou důležité inovační zavlažovací systémy, což je dáno ničivými následky změny klimatu, jako jsou sucha, vlny veder a desertifikace, kterými je zasažena zemědělská půda, která má být zdrojem potravin pro obyvatelstvo;

39. zdůrazňuje, že je nutné vytvářet účinné zavlažovací systémy, aby bylo zajištěno, že v členských státech budou uplatňovány účinné zemědělské postupy, které budou schopny pokrýt domácí poptávku po potravinách a dodávat zemědělské produkty na vývozní trh, přičemž je nutné brát v potaz budoucí snižování zásob vody, a to zejména pitné vody;

40. odsuzuje skutečnost, že cíle EU v oblasti biologické rozmanitosti ještě nebyly dosaženy, a očekává, že SZP přispěje k úsilí o dosažení těchto cílů a nagojských cílů v oblasti biologické rozmanitosti;

41. vyzývá k tomu, aby nová zemědělská politika podporovala genetickou rozmanitost, byla v souladu se směrnicí 98/58/ES o dobrých životních podmínkách zvířat a zdržela se financování výroby potravin, které pocházejí z klonovaných zvířat a jejich potomků;

42. domnívá se, že metody výroby, jež zohledňují životní podmínky zvířat, mají také pozitivní dopad na zdraví zvířat a na kvalitu a bezpečnost potravin a jsou šetrnější vůči životnímu prostředí;

43. zdůrazňuje, že je důležité, aby byly pro účely ochrany půdy prozkoumány veškeré možné příležitosti pro spolupráci mezi členskými státy, na níž by se podílely všechny zúčastněné strany;

Podmíněnost a zjednodušení

44. poukazuje na to, že zásluhou systému podmíněnosti závisí poskytnutí přímých plateb na plnění zákonných požadavků a na uchovávání půdy v dobrém zemědělském a ekologickém stavu a že tento systém zůstává jedním z nejvhodnějších prostředků, jimiž lze optimalizovat poskytování základních ekosystémových služeb ze strany zemědělců a vypořádat se s novými problémy v oblasti životního prostředí tím, že zaručuje základní veřejné statky; konstatuje však, že zavádění podmíněnosti se setkalo s celou řadou problémů v oblasti administrativy a v přijetí ze strany zemědělců;

45. domnívá se, že vyplácení přímých plateb bez podmíněnosti nemá opodstatnění, a proto je třeba, aby byl systém podmíněnosti, který je v důsledku ekologizace SZP zjednodušený a účinný co do uplatnění v praxi a v administrativě z hlediska kontroly, uplatňován stejně na všechny příjemce přímých plateb; zdůrazňuje, že podmíněnost musí vycházet být úměrná riziku a přiměřená a musí být dodržována a dostatečně vymáhána příslušnými vnitrostátními a evropskými orgány;

46. domnívá se, že lepší ochrana a řízení zdrojů by také měla být základní součástí zemědělství v rámci podmíněnosti, díky čemuž bude možné dosáhnout většího přínosu pro životní prostředí; žádá jednodušší, efektivní a účinné kontroly podmíněnosti a cílené zaměření oblasti působnosti podmíněnosti; požaduje výměnu a šíření osvědčených postupů mezi platebními agenturami a kontrolními orgány, např. co se týče interoperability databází a co nejlepšího využití vhodných technologií, s cílem omezit v největší možné míře byrokratickou zátěž zemědělců a správních orgánů; domnívá se, že by podmíněnost měla být omezena na normy týkající se zemědělství, které lze systematicky a jednoduše kontrolovat a které jsou založeny na povinnosti dosáhnout výsledků, a že by pravidla měla být harmonizována; zdůrazňuje význam určité míry tolerance a uplatňování proporcionality u jakéhokoli nového systémů sankcí;

47. domnívá se, že kontrola podmíněnosti by měla být více vázána na kritéria výkonnosti a na podporu zemědělců při dosahování výsledků; je dále přesvědčen, že by se na těchto kontrolách měli více podílet samotní zemědělci, jelikož by tak mohli využít své know-how a praktické zkušenosti, a domnívá se, že by tím vznikl příklad, který by motivoval především zemědělce s nejslabšími výsledky;

48. staví se proti tomu, aby byly do systému podmíněnosti zavedeny zatěžující a nejasné požadavky vycházející z rámcové směrnice o vodě, dokud nebudou ve všech členských státech objasněny podmínky jejího provádění;

49. uznává značné úsilí, které již bylo vynaloženo v odvětví chovu hospodářských zvířat, jež je nyní v obtížné situaci, na splnění hygienických a zdravotních norem pro budovy a zařízení; aniž by byly dotčeny základní zásady bezpečnosti potravin a dohledatelnosti, požaduje kritický přezkum určitých norem v oblasti hygieny, zdraví zvířat a označování zvířat s cílem skoncovat s nepřiměřeným zatížením malých a středních podniků; vyzývá zejména Komisi, aby přezkoumala hygienické normy EU, především při místním nebo přímém prodeji a trvanlivost produktů, aby je přizpůsobila rizikům a zabránila uvalení nepřiměřeného zatížení na malé produkční kanály, jako jsou přímé vztahy producent-spotřebitel a krátké potravinové dodavatelské řetězce;

Tržní nástroje, bezpečnost a řízení rizik

50. domnívá se, že je důležité mít možnost zasáhnout proti nadměrné nestabilitě cen a reagovat včas na krize způsobené nestabilitou trhu v rámci SZP a na světových trzích; uznává, že opatření na podporu trhu v minulosti sehrály zásadní úlohu v reakcích na krize v odvětví zemědělství, především co se týče intervencí a soukromého skladování; zdůrazňuje, že opatření na podporu trhu musí být účinná a v případě potřeby ihned aktivována, aby se producenti, zpracovatelé a spotřebitelé uchránili od vážných problémů a aby mohla SZP plnit svůj základní strategický cíl: zabezpečení potravin;

51. zdůrazňuje, že součástí SZP by měl být určitý počet flexibilních a efektivních tržních nástrojů, které budou plnit úlohu záchranné sítě, mít odpovídající úroveň a v případě vážného narušení trhu budou k dispozici; je přesvědčen, že tyto nástroje by neměly být trvale aktivovány a nesmí sloužit jako průběžné a neomezené východisko pro produkci; poukazuje na to, že některé z těchto nástrojů již existují, lze je však přizpůsobit, a kromě toho je možné dle potřeby vytvořit další; domnívá se, že vzhledem k velmi odlišným podmínkám v jednotlivých odvětvích je třeba dát přednost diferencovaným odvětvovým řešením před plošnými přístupy; upozorňuje na problémy, s nimiž se zemědělci potýkají při snaze o plánování budoucnosti v dobách extrémních výkyvů cen; domnívá se, že vzhledem ke zvýšené míře nestability trhu je třeba přezkoumat tržní nástroje s cílem posílit jejich účinnost a flexibilitu, zajistit jejich rychlejší použití, rozšířit je v případě potřeby i na další odvětví a přizpůsobit je stávajícím tržním cenám a vytvořit efektivní bezpečnostní síť, aniž by přitom byl narušen trh;

52. zastává názor, že součástí těchto nástrojů by měly být specifické nástroje řízení dodávek, které, jsouli používány spravedlivým a nediskriminačním způsobem, mohou zajistit efektivní řízení trhu a předcházet krizím vzniklým kvůli nadprodukci, a to s nulovými náklady pro rozpočet Unie;

53. požaduje víceúrovňovou bezpečnostní síť rozšířenou na všechna odvětví, která bude sestávat z kombinace nástrojů, jako je veřejné a soukromé skladování, veřejné intervence, nástroje pro případ narušení trhu a nouzového ustanovení; požaduje, aby bylo v případě dočasného narušení trhu v určitých odvětvích povoleno soukromé skladování a veřejná intervence; kromě toho požaduje zřízení nástroje pro případ narušení trhu a nouzového ustanovení pro všechna odvětví společně, a Komise tak mohla během krize za určitých podmínek dočasně jednat po dobu jednoho roku, což by mělo být efektivnější než doposud; proto se domnívá, že do budoucích rozpočtů EU by měla být zahrnuta zvláštní rozpočtová položka jako rezerva, kterou bude možné urychleně využít jako nástroj v případě vážné krize na zemědělských trzích;

54. domnívá se, že použití intervenčních nástrojů spadá do působnosti výkonných pravomocí Komise; zdůrazňuje však, že Evropský parlament musí být okamžitě informován o plánovaných opatřeních; v této souvislosti zdůrazňuje, že Komise musí náležitě zohlednit postoje přijaté Parlamentem;

55. požaduje zlepšení efektivity systému intervencí pomocí každoročního posouzení provedeného pragmaticky a z hlediska situace na trzích;

56. domnívá se, že vzhledem k očekávaným potížím v oblasti životního prostředí, klimatu a epidemií a s ohledem na velké výkyvy cen na zemědělských trzích je nezbytně nutné přijmout dodatečná účinnější opatření na předcházení rizik, která budou dostupná všem zemědělcům v různých členských státech, a to na úrovni Unie, členských států i jednotlivých zemědělských podniků, aby se ochránily příjmy;

57. připomíná, že tržně orientovaná produkce, přímé platby a konkurenceschopnost tvoří základ každého zabezpečení proti rizikům a že je povinností zemědělců mít na paměti rizika a předvídat je; v této souvislosti podporuje členské státy v tom, aby bez renacionalizace a narušení trhů daly zemědělcům k dispozici vnitrostátní nástroje na pojištění rizika; domnívá se proto, že Komise musí vytvořit společná pravidla pro nepovinnou podporu systémů řízení rizik členskými státy, aby se vyloučily dopady narušující hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, a to případně vytvořením pravidel na úrovni Společenství v souladu s pravidly WTO a v rámci jednotné organizace trhu; požaduje také, aby Komise oznámila veškerá opatření k zavedení řízení rizik a s legislativními návrhy předložila příslušné posouzení dopadů;

58. domnívá se, že vzhledem ke vzrůstajícím rizikům by mohly být vypracovány a propagovány jako možnost volby v členských státech soukromohospodářské systémy pojištění i pojištění více rizik (pojištění proti změně klimatu, ztrátě příjmů atd.), smlouvy o termínových obchodech („futures“) nebo i vzájemné fondy, částečně financované z veřejných finančních prostředků; v této souvislosti podporuje zejména společnou iniciativu zemědělců při zakládání seskupení a družstev; vítá vyvíjení nových inovativních nástrojů; zdůrazňuje však, že by měly být v souladu se zásadami WTO a nenarušovat evropské podmínky hospodářské soutěže a obchod EU; vyzývá proto k vytvoření rámce pro členské státy uplatňující tato opatření, který by měl být zakotven v nařízení o jednotné společné organizaci trhu;

59. vyzývá Komisi, aby prověřila, do jaké míry lze rozšířit roli skupin producentů či odvětvových nebo „meziprofesních“ sdružení v předcházení rizik a podporování kvality na všechna odvětví produkce; vyzývá k tomu, aby opatření tohoto druhu zohlednila především produkty zahrnuté do systémů označení kvality;

60. vyzývá Komisi, aby v rámci reformy SZP navrhla konkrétní opatření na podporu zřizování nových organizací producentů, s cílem posílit jejich postavení na trhu;

61. doporučuje prodloužit režim trhu s cukrem z roku 2006 ve stávající podobě alespoň do roku 2020 a požaduje přijmout vhodná opatření, která by zabezpečila produkci cukru v Evropě a umožnila odvětví cukru v EU zvyšovat svou konkurenceschopnost ve stabilním rámci;

62. trvá na tom, že v zájmu zajištění hladkého fungování a stability trhu s mlékem je třeba posoudit do března 2015 specifickou situaci v odvětvích mléka a mléčných výrobků;

63. je přesvědčen, že by Komise měla zvážit návrh na zachování práv na výsadbu v odvětví vína po roce 2015 a měla by tuto skutečnost zohlednit ve své hodnotící zprávě o reformě organizace trhu s vínem z roku 2008, která má být předložena v roce 2012;

64. podtrhuje stěžejní úlohu, kterou má produkce mléka pro evropské zemědělství a pro obživu a zachování venkovských oblastí, zejména těch regionů v rámci EU, které jsou producenty mléka a které jsou znevýhodněné přírodními podmínkami, a zdůrazňuje, že je nutné zaručit udržitelné zajištění dodávek mléčných výrobků pro evropské spotřebitele; je přesvědčen, že dodávky mléčných výrobků je možné nejlépe zabezpečit, pokud existuje stabilní trh s mlékem a mléčnými výrobky, na němž zemědělci za své výrobky obdrží spravedlivou cenu; vyzývá tudíž Komisi, aby sledovala a umožnila udržitelný rozvoj trhu s mlékem a mléčnými výrobky, a to pomocí dostatečného množství politických nástrojů týkajících se mléka a mléčných výrobků pro období po roce 2015 a rámce spravedlivé hospodářské soutěže zajišťujícího silnější pozici primárním výrobcům a vyrovnanější rozdělení výnosů v celém řetězci výroby potravin (od výroby po prodej);

65. domnívá se, že v odvětví ovoce a zeleniny (citrusy a všechny dotčené produkty), vína a olivového oleje je třeba posílit systémy řízení a že je nutné vytvořit účinnější krizový fond v odvětví ovoce a zeleniny, zajistit lepší řešení krizových situací v odvětví vinařství a zavést aktualizovaný systém soukromého skladování v odvětví olivového oleje;

Mezinárodní obchod

66. vyzývá EU, aby zajistila soulad mezi SZP a svými obchodními a rozvojovými politikami; naléhavě vyzývá EU zvláště k tomu, aby byla vnímavá k situaci v rozvojových zemích a neohrožovala v těchto zemích kapacitu produkce potravin a dlouhodobou potravinovou bezpečnost a potravinovou soběstačnost jejich obyvatel, dodržujíc přitom zásadu soudržnosti politik v zájmu rozvoje; domnívá se proto, že by obchodní dohody EU o zemědělství neměly omezovat trhy v nejméně rozvinutých zemích;

67. připomíná, že se členské země WTO na ministerské konferenci konané v Hongkongu v roce 2005 zavázaly k tomu, že přistoupí ke zrušení všech forem vývozních dotací a zároveň uvalí sankce v případě veškerých vývozních opatření s obdobným účinkem, zejména exportních úvěrů, státních zemědělských podniků a regulace potravinové pomoci;

68. žádá Komisi, aby předložila podrobné posouzení dopadů ke všem probíhajícím obchodním jednáním, zejména co se týče dohody o přidružení mezi Evropskou unií a zeměmi Mercosur, která by neměla negativně ovlivnit rozvojové země ani zbrzdit účinnost SZP do roku 2020;

69. konstatuje, že potraviny nejsou pouze zbožím, ale že přístup k potravinám má pro lidskou existenci zásadní význam; vyzývá EU, aby v souvislosti se zvyšující se poptávkou a stoupajícími cenami potravin podporovala prostřednictvím své obchodní a rozvojové politiky udržitelné zemědělské postupy a zabezpečení potravin v nejméně rozvinutých a rozvojových zemích;

70. vyzývá Komisi, aby prověřila, jakou roli sehrála koncentrace mezinárodního obchodu s obilovinami v růstu výkyvů cen;

Potravinový dodavatelský řetězec

71. vyzývá ke stanovení řešení na globální úrovni, jejichž prostřednictvím bude možné zvrátit spekulace se zemědělskými komoditami a extrémními výkyvy cen, které potenciálně ohrožují zabezpečení potravin; uznává však význam řádného fungování termínových trhů se zemědělskými komoditami; zastává názor, že jediným efektivním prostředkem k odstranění nadměrné spekulace jsou koordinované mezinárodní kroky; v této souvislosti podporuje návrh francouzského předsednictví skupiny G20, aby se skupina dohodla na zavedení opatření k boji proti rostoucím výkyvům cen zemědělských surovin; podporuje celosvětový systém hlášení zemědělských zásob a koordinace opatření, jehož cílem je zajistit dodávky potravin; poukazuje tudíž na to, že je třeba uvažovat o skladování zásob důležitých zemědělských komodit; zdůrazňuje, že má-li být

těchto cílů dosaženo, je třeba posílit skladovací kapacity a vyvinout nástroje pro sledování trhu a dohled nad ním; zdůrazňuje zejména znepokojivé důsledky celosvětových výkyvů cen na rozvojové země;

72. zdůrazňuje skutečnost, že na rozdíl od odvětví, která v potravinovém dodavatelském řetězci základní zemědělské výrobě předcházejí nebo na ni navazují, se příjmy zemědělců a venkovských domácností v posledních deseti letech snižují ve srovnání s ostatními odvětvími hospodářství a dosahují pouze poloviny příjmu městských domácností, zatímco velkoobchodníci a maloobchodníci podstatným způsobem zvyšují svou pozici na trhu a zisky v rámci potravinového dodavatelského řetězce;

73. vyzývá k přijetí opatření, jejichž cílem bude podpořit řídící schopnosti primárních producentů a producentských organizací a jejich vyjednávací sílu ve vztahu k dalším hospodářským subjektům v potravinovém dodavatelském řetězci (především maloobchodníkům, zpracovatelům a dodavatelům vstupů do zemědělství), a to při respektování řádného fungování vnitřního trhu; zastává názor, že je třeba urychleně zlepšit fungování potravinového dodavatelského řetězce, a to prostřednictvím legislativních iniciativ s cílem dosáhnout větší transparentnosti cen potravin a opatření zaměřených na nekalé obchodní praktiky, což zemědělcům umožní získat přidanou hodnotu, již si zaslouží; vyzývá Komisi, aby posílila postavení zemědělců a podpořila spravedlivou soutěž; je přesvědčen, že by se mělo zvážit jmenování veřejného ochránce práv, který by mohl řešit spory mezi subjekty v celém potravinovém dodavatelském řetězci;

74. dále se domnívá, že chceme-li posílit postavení zemědělců v potravinovém dodavatelském řetězci, měly by být vypracovány nástroje, které pomohou zemědělcům provozovat krátké výrobní řetězce, jež jsou transparentní a efektivní, mají omezený dopad na životní prostředí, propagují kvalitu a poskytují informace spotřebitelům, vyžadují menší počet zprostředkovatelů a podporují spravedlivou a transparentní tvorbu cen;

75. vyzývá k zachování systému, který poskytuje podporu nejchudším členům společnosti;

Rozvoj venkova

76. uznává význam politik rozvoje venkova, jak jsou definovány a financovány ve druhém pilíři, neboť přispívají ke zlepšování životního prostředí, modernizaci, inovaci, infrastruktuře a konkurenceschopnosti a jsou nezbytné pro další rozvoj venkovské ekonomiky, zemědělsko-potravinářská i nepotravinářská odvětví a vyšší kvalitu života ve venkovských oblastech; zdůrazňuje rovněž potřebu dosažení politických cílů, včetně cílů inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění vytyčených v rámci strategie Evropa 2020, které by měly přinést prospěch hlavně zemědělcům a venkovským společenstvím;

77. domnívá se, že opatření pro rozvoj venkova musí reagovat na výzvy týkající se zabezpečení potravin, udržitelného hospodaření s přírodními zdroji, změny klimatu, ztráty biologické rozmanitosti, úbytku vodních zdrojů a snižování úrodnosti půdy a musí posílit vyváženou územní soudržnost a zaměstnanost; domnívá se, že by tato opatření měla také podporovat soběstačnost ve výrobě energie z obnovitelných zdrojů v zemědělských podnicích, zejména z odpadních zemědělských produktů; tvrdí, že opatření pro rozvoj venkova by měla pomoci udržet zvýšenou přidanou hodnotu ve venkovských oblastech, podporovat rozšíření venkovské infrastruktury a poskytování cenově dostupných služeb pro místní obyvatelstvo a podniky;

78. v této souvislosti se domnívá, že by se zvláštní pozornost měla věnovat podpoře mladých zemědělců; je přesvědčen, že vzhledem k rychle stárnoucímu venkovskému obyvatelstvu v Evropě mají zásadní význam přitažlivá opatření na podporu mladých zemědělců a dalších nových subjektů a že by se měly rozšířit podpůrné programy ve druhém pilíři, např. přístup k půdě, dotace a výhodné půjčky, především v oblasti inovace, modernizace a rozvoje investic atd., a očekává, že zavedení takových mechanismů bude k dispozici ve všech členských státech;

79. navrhuje, aby se agroenvironmentální programy týkaly podstatného procenta zemědělské půdy, což by zajistilo finanční a technické pobídky pro zemědělce pro přechod k udržitelnějším modelům zemědělství, které jsou efektivnější z hlediska zdrojů a vyžadují menší vstupy;

80. zdůrazňuje, že politika rozvoje venkova musí umožnit využívání veškerého přírodního a lidského potenciálu venkovských oblastí také pomocí kvalitní zemědělské výroby, například prostřednictvím přímého odbytu, propagace výrobků, zásobování místních trhů a diverzifikace odbytišť i využíváním biomasy, energetickou účinností atd.;

81. zdůrazňuje, že je potřebná vhodná infrastruktura pro rozvoj a rozšiřování zemědělských znalostí a inovačních systémů včetně možností vzdělávání a odborné přípravy, zemědělských poradenských služeb a výměny osvědčených postupů s cílem modernizovat zemědělství, pomáhat inovativním zemědělcům předávat své zkušenosti a zlepšit přidanou hodnotu řetězců ve venkovských oblastech; je přesvědčen, že by takovéto programy měly být dostupné ve všech členských státech;

82. doporučuje tedy zavedení cílenějších opatření, o která určí členské státy v rámci druhého pilíře, v zájmu uskutečnění společných cílů EU týkajících se rozvoje venkova (strategie Evropa 2020), zdůrazňuje význam celkového cíleného a na výsledek zaměřeného evropského rámce, přičemž uznává, že členské státy a regionální orgány mají nejlepší předpoklady pro rozhodování o programech, které mohou v daném místě nejvíce přispět k plnění evropských cílů; vyzývá proto k uplatňování subsidiarity a flexibility při vytváření programů pro rozvoj venkova, k silnému participativnímu přístupu založenému na místním a subregionálním partnerství a k využívání metody LEADER při vytváření a provádění budoucích evropských a vnitrostátních programů pro rozvoj venkova; domnívá se, že snížený vnitrostátní příspěvek v případě cílenějších opatření by měl být stanoven na základě posouzení dopadů a podrobných simulacích;

83. žádá, aby v rámci rozvoje venkova byla přijata také cílená opatření na ochranu horských lesů;

84. žádá Komisi, aby vytvořila nové nástroje financování, které podpoří zejména zemědělce nově přicházející do zemědělského odvětví a které jim umožní získat výhodné úvěry, nebo nový systém, který se může nazývat například JERICHO (angl. zkr. „Joint Rural Investment CHOice" – Společná investiční volba pro venkov), zřízený v rámci Fondu pro rozvoj venkova a vybudovaný na zkušenostech iniciativy JEREMIE, realizované v rámci strukturálních fondů;

85. zdůrazňuje, že znevýhodněné regiony bývají často vysoce ceněny pro svou kulturní krajinu, biologickou rozmanitost, environmentální přínosy a dynamiku venkovských oblastí; v této souvislosti doporučuje, aby vyrovnávací příspěvek pro znevýhodněné oblasti zůstal zachován, a vyzývá k zvýšení jeho účinnosti; je přesvědčen, že cílená podpora určená zemědělcům provozujícím svou činnost ve znevýhodněných oblastech má zcela zásadní význam pro kontinuitu zemědělské činnosti v těchto oblastech, protože tím snižuje hrozbu opuštění půdy; zdůrazňuje, že konečnou úpravu kritérií musí provádět členské státy a regionální a místní orgány v rámci EU;

86. zdůrazňuje, že venkovské struktury v členských státech jsou velmi rozdílné, a proto vyžadují rozdílná opatření; požaduje tedy větší flexibilitu, která členským státům a regionům umožní přijímat dobrovolná opatření, jež by měla být Evropskou unií spolufinancována za podmínky, že tato opatření byla oznámena Komisi a schválena; poukazuje na to, že míra spolufinancování by měla i nadále zohledňovat specifické potřeby a podmínky konvergenčních regionů v období po roce 2013;

87. doporučuje, aby pro opatření druhého pilíře, která mají pro členské státy zvláštní význam, byla i po roce 2013 zachována současná míra spolufinancování; zdůrazňuje však, že by žádné dodatečné spolufinancování ze strany členského státu nemělo vést k renacionalizaci druhého pilíře nebo ke zvýšení rozdílů ve schopnosti členských států spolufinancovat své priority;

88. připomíná, že modulace ve všech svých různých formách, povinných i dobrovolných, přestane jako prostředek financování opatření pro rozvoj venkova platit v roce 2012; a zdůrazňuje, že na příští období podpory je třeba zabezpečit příslušné zdroje financování pro druhý pilíř;

89. požaduje, aby při rozdělování prostředků ve druhém pilíři nedocházelo k nenadálým změnám, protože členské státy, místní orgány a zemědělské podniky potřebují pro své plánování jistotu a kontinuitu; zdůrazňuje, že diskuse o rozdělování těchto finančních prostředků by měly být neoddělitelně spojeny s diskusemi o rozdělování finančních prostředků v rámci prvního pilíře; vyzývá proto Komisi, aby vypracovala pragmatický přístup jako základní princip pro přerozdělení finančních prostředků druhého pilíře; uznává potřebu spravedlivého rozdělení finančních prostředků druhého pilíře mezi členské státy podle objektivních kritérií, která musí odrážet různorodost potřeb v evropských oblastech; zastává názor, že tyto změny lze dosáhnout po omezené přechodné období souběžně se změnami provedenými v rozdělování finančních prostředků prvního pilíře;

90. podporuje pravidla pro spolufinancování rozvoje venkova, která umožňují na regionální nebo místní úrovni doplňkovost veřejných a soukromých finančních zdrojů v rámci podílu spolufinancování členského státu, čímž se posílí dostupné prostředky k dosažení cílů definovaných veřejnou politikou pro venkovské oblasti;

91. požaduje zjednodušení plánování a řízení programů ve druhém pilíři na všech úrovních, aby se zvýšila účinnost; požaduje dále zjednodušené, účinné a výkonné systémy pro monitorování a hodnocení opatření podmíněnosti a pro podávání zpráv o těchto opatřeních; je přesvědčen, že kontroly a monitorování prvního a druhého pilíře by měly být harmonizovány a měla by být zajištěna jejich větší soudržnost na základě podobných pravidel a postupů, aby se snížilo celkové zatížení zemědělců kontrolami; požaduje pružnější využívání pětiletého období při provádění agroenvironmentálních opatření;

92. požaduje, aby družstva neměla zakázaný přístup k prostředkům fondů pro rozvoj venkova a aby pro ně obecně neplatily maximální hodnoty podpory, které pro podniky překračující meze malých a středních podniků stanoví doporučení Komise 2003/61/ES;

93. zastává názor, že velmi vzdálené regiony by měly mít v rámci politiky pro rozvoj venkova i v budoucnu možnost využívat zvláštního režimu, protože obtíže, s nimiž se potýkají, dané jejich zeměpisnou polohou, a nízký počet zemědělských produktů, na nichž venkovské hospodářství v těchto oblastech závisí, ospravedlňuje zachování míry účasti Společenství na spolufinancování určeného na pokrytí nákladů spojených s jejich programy pro rozvoj venkova až do výše 85 %;

94. vítá posun směrem k větší koordinaci na úrovni EU, k němuž došlo zejména mezi programy pro rozvoj venkova a politikou soudržnosti a jehož cílem je zamezit zdvojování, vytyčování protichůdných cílů a překrývání; připomíná však, že rozměr projektů prováděných v rámci evropské politiky soudržnosti a programů pro rozvoj venkova se liší, a zastává proto názor, že tyto fondy musí zůstat oddělené a že programy pro rozvoj venkova se musí i nadále zaměřovat na venkovská společenství a být zachovány jako politicky nezávislé nástroje;

95. domnívá se, že politika soudržnosti povede společně s novou a silnou SZP k uvolnění hospodářského potenciálu venkovských oblastí a k tvorbě jistých pracovních míst, což zajistí udržitelný rozvoj těchto oblastí;

96. zdůrazňuje význam politik, které jsou navrženy k povzbuzení přeshraniční spolupráce mezi členskými státy a třetími zeměmi s cílem přijmout postupy na ochranu životního prostředí a zajistit udržitelnost přírodních zdrojů v případech, kdy mají zemědělské aktivity, zejména využívání vody, přeshraniční dopady;

*

* *

97. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.